2018-24-0150-00033
Skrivelse af 13. juli 2018 fra Fyns Politi
En 3 årig vallak var sat i tilridning. Hesten fremstod træt og uden antydning af at være "farlig/uhåndterbar" for rytteren. På trods af dette blev den femte gang, den havde rytter på ryggen, tildelt mange piskeslag under tilridningen. Rytteren havde under ridningen tøjlen i en hånd, tog pisken over skulderhøjde og slog hesten, dette gentog sig flere gange. Ved senere håndtering af hesten fra jorden blev den "slået/dasket til", hvorunder den med et longetov påførtes et sår på øjets hornhinde.

Rådet udtalte:

Af politiets fremskrivelsesbrev fremgår bl.a. følgende:

"Jeg forudsætter således, at det lægges til grund, at hændelserne har fundet sted som beskrevet i anklageskriftet, …"

Spørgsmål 1:
I relation til forhold 1 og 2 spørges, om Det Veterinære Sundhedsråd er bekendt med andre (autoritative eller ikke autoritative) standarder eller reguleringer for brug af pisk i forbindelse med træning af rideheste end dem, der følger af punkt 8 i Dansk Rideforbunds ''Retningslinier for etisk korrekt anvendelse af hesten til ridesport" og af punkt 10.4 i samme forbunds ''Fælles bestemmelser", der er tilgængelige på forbundets hjemmeside?

Svar ad 1:
Af bekendtgørelse om lov om hold af heste nr. 304 §§ 25 og 26 fremgår følgende:

"§ *25, Enhver, der holder hest, skal sørge for, at hesten i en tidlig alder oplæres til at blive håndteret.*
Stk. 2. Oplæring, træning og brug af heste skal være tilpasset hestenes alder og deres fysiske og psykiske kapacitet, så de beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.
Stk. 3. Kravet i stk. 1 gælder ikke hestepopulationer, der lever delvis vildt i særligt afgrænsede områder.

§ 26. *Udstyr, som anvendes som hjælpemidler på heste, skal være tilpasset den enkelte hest og må ikke påføre hesten skader eller anvendes som tvangsmidler."*

Rådet er ikke umiddelbart bekendt med yderligere standarder eller reguleringer for brug af pisk i forbindelse med træning af rideheste ud over de i spørgsmålet nævnte. Rådet er bekendt med, at der i nationale og internationale forbund/organisationer i lighed med Dansk Rideforbunds retningslinjer findes regulering for brug af pisk under løb/i konkurrence (eksempelvis Dansk galop, Dansk travsport, og FEI).

Spørgsmål 2:
Ved benægtende besvarelse af spørgsmål 1 spørges, om Det veterinære Sundhedsråd ser sig beføjet og i stand til at udforme en generel udtalelse (som det kendes fra andre dyreværnsområder) om brug af pisk i forbindelse med træning af rideheste indenfor rammerne af dyreværnslovens § 1?

Svar ad 2:
Jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1711 af 15. december 2015 om forretningsorden for Det Veterinære Sundhedsråd, hvoraf det fremgår, at "*Rådet afgiver på anmodning fra politi og anklagemyndighed udtalelser om konkrete veterinærfaglige spørgsmål i straffesage*r", finder Rådet sig ikke beføjet til at udforme en generel udtalelse om brug af pisk i forbindelse med træning af rideheste indenfor rammerne af dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 3:
Er det rådets vurdering, at de sigtede ved den konkrete brug af piske i sagens forhold 1 har behandlet hesten uforsvarligt, groft uforsvarligt eller groft uforsvarligt med karakter af mishandling?

Svar ad 3:
Det fremgår af sagens video 2373, videoklip af 19. september 2017 samt af sagsakterne, at det er 5. gang på videoen, at hesten er under rytter. Hesten virker rolig, men træt og accepterer rytteren herunder schenkler uden modstand. Hesten bliver drevet frem i højt tempo af rytter samt af en på jorden stående piskefører, der driver hesten fremad ved vedvarende at gå efter hesten og smælde med longepisken. Senere tilstøder endnu en piskefører (hestens ejer), således at der står en person med longepisk i hver ende af ridehuset. Hesten reagerer flere gange på longepisken ved at sænke farten og vende enden mod denne/føreren af longepisken.

Af sagsakterne fremgår følgende ved gennemgangen af video 2373:

"En gennemgang viser, at rytteren slår hesten 15 gange med pisken, hvor rytteren forinden har sluppet tøjle med højre hånd og løftet armen op og ud fra kroppen, inden hun slår hesten. Disse 15 slag bliver givet indenfor tidsintervallet 3,21 - 4,33. Dvs. på 72 sekunder får den 15 meget kraftige slag. I gennemsnit et kraftigt slag hvert 4,8 sekund. Derudover 5 slag fra rytteren, hvor hun ikke slipper tøjlen med højre hånd, inden hun slår med pisken.
I tidsintervallet fra 0,46 til 3,21 slår rytteren hesten ca. 13 gange med pisken, hvor rytteren ikke slipper tøjlen med højre hånd, inden hun slår hesten. ..."

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Oplæring, træning og brug af heste skal være tilpasset hestenes alder og deres fysiske og

psykiske kapacitet, så de beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den 3-årige vallak, ved at være påført de ovenfor nævnte adskillige piskeslag med stor kraft af rytteren samt ved samtidigt at blive drevet frem som beskrevet ovenfor i forbindelse med tilridning, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, og væsentlig ulempe, ligesom den under træningen ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiske og psykiske kapacitet, samt adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:
Kan de på fotografiet i bilag 12 til forhold 2 viste mærker (''striber") antages at hidrøre fra slag med en pisk?

Svar ad 4:
Rådet finder, at de af bilag 12 (foto) viste mærker er forenelige med at repræsentere mærker fra slag med en pisk, se endvidere svar ad 5.

Spørgsmål 5:
Hvad er mærkerne på samme fotografi udtryk for (diagnose), og hvor hurtigt viser de sig efter eventuelle slag?

Svar ad 5:
Følgende fremgår af skrivelse af 13. december 2018 fra Sektion for patologi, Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab, KU-Sund vedrørende vurdering af bilag 12, fotografi:

"Vurdering af fotografi af højre baglår fra en hest:

På fotografiet ses multiple (ca. 17) ensartede, aflange, stribeformede dannelser i hårlaget over M. tensor fasciae latae. Dannelserne varierer i længde men har omtrent samme bredde.

Dannelserne er forenelige med at være opstået efter stumpt traume og kan være påført af et menneske som følge af slag med en pisk. Ved inspektion af fotografiet kan det ikke afgøres, om dannelserne er lokaliseret udelukkende i hårlaget og/eller også omfattende huden.

Såfremt dannelserne grunder sig i forandringer i huden som følge af stump traumatisering vil de være karakteriseret ved blødning og inflammation i huden og eventuelt i den underliggende muskulatur, hvilket giver anledning til hævelse afspejlende det redskab, som er anvendt til traumatiseringen. Overhuden (epidermis) og hårlaget forbliver intakt. Hos svin og andre dyrearter

udsat for et stumpt traume udvikles synlige blødninger/hævelser inden for de første minutter efter traumets påførsel".

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet det muligt, at de multiple ca. 17 ensartede, aflange, stribeformede dannelser i hårlaget over *m. tensor fasciae latae*, såfremt dannelserne grunder sig i forandringer i huden som følge af stump traumatisering, er karakteriseret ved blødning og inflammation i huden og eventuelt i den underliggende muskulatur, hvilket har givet anledning til hævelse som følge af traumatiseringen.

Spørgsmål 6:
Er det rådets vurdering, at sigtede ved den konkrete brug af pisk i sagens forhold 2 har behandlet hesten uforsvarligt, groft uforsvarligt eller groft uforsvarligt med karakter af mishandling?

Svar ad 6:
Såfremt det lægges til grund, at de i svar ad 5 beskrevne dannelser grunder sig i forandringer i huden som følge af piskeslag, finder Rådet, at hesten har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at hesten herved har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:
Er det rådets vurdering, at sigtede ved den konkrete brug af longetov i sagens forhold 3 har behandlet hesten uforsvarligt, groft uforsvarligt eller groft uforsvarligt med karakter af mishandling? Det bemærkes, at spørgsmålet om, hvorvidt sigtedes handling er sket med forsæt (eller med en lavere grad af tilregnelse) i sagens natur vil skulle afgøres af retten.

Svar ad 7:
Af sagens akter fremgår, at hesten d. 16. oktober 2019 blev slået i hovedet med et longetov, samt at hesten herved pådrog sig en skade på øjet.

Af dyrlægens attest af 5. november 2017 fremgår følgende*:*

"Hesten havde mandag d. 16. oktober været udsat før et stumpt traume på hovedet/ v øje. Dyrlæge D1 undersøgte og behandlede hesten samme dag mod det pådragede hornhindesår og følger af slaget inde i øjet. Hesten blev behandlet med Isatbal og atropin i øjet og Finadyne systemisk.
Ved min undersøgelse fandt jeg, at hesten kneb v. øje lidt sammen på trods af smertebehandling. Hornhinden var let uklar centralt (ødem), men det overfladiske hornhindesår var helet op. I forreste øjenkammer fandtes en fibrin-streng gående fra regnbuehinden for neden i øjet og ud til hornhindens inderside. Pupillen var dilateret/ åben som følge af behandling med atropin. En efterfølgende undersøgelse af øjets bagerste segment med et indirekte ophthalmoskop afslørede

ingen blødninger eller andre skader i nethinden og glaslegemet var klart. Undersøgelse med spaltelampe/ biomikroskop viste ingen skader på linsen.
Fibrinstrengen i forreste øjenkammer er et tydeligt bevis på, at der bar været en akut anterior uveitis, en inflammation i den forreste del af øjet pga. af stumpt slag. Hesten blev efter mit besøg behandlet yderligere 14 dage med finadyne i nedtrappet dosis."

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hesten, ved at blive påført de ovenfor nævnte læsioner ved brug af longetorvet, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, risiko for varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at hesten har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 8:
Giver sagen i øvrigt Det veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 8:
Rådet finder, at sagens akter med vedlagte video vidner om, at der hos beridereleverne det pågældende sted er en manglende forståelse for en dyreværnsmæssig acceptabel træning og håndtering af heste. Hvorvidt den manglende forståelse alene beror på manglende viden/evne/vilje fra elevernes side eller på manglende evne/vilje på lærerstedet, kan Rådet ikke afgøre.

Afgørelse:
Tiltalte 1 blev straffet med bøde på 5.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 8 dage.
Tiltalte 2 blev straffet med bøde på 3.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 6 dage.

Straffen blev for så vidt angår tiltalte 1 fastsat til en bøde på 5.000 kr., jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 1 og § 2.

Ved bødestraffens fastsættelse fandt retten ikke grundlag for at anse det som en skærpende omstændighed, at forholdet var begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, jf. herved dyreværnslovens § 28, stk. 9, idet retten lagde vægt på, at rideskolen var hvervgiver, og at tiltalte var elev, ligesom tiltalte var uden økonomisk incitament til at handle som sket.
Retten anså det som en formildende omstændighed, at hestens ejer, der var mangeårig hesteavler og konkurrencerytter, var aktivt til stede på ridebanen under tilridningen i begge forhold, og at ejeren ikke skred ind under den hårdhændede tilridning. Det ansås endvidere som en formildende omstændighed, at tiltalte ifølge ejeren lyttede til efterfølgende kritik for sin brug af pisk og herefter behandlede hesten på en måde, så ejeren var tryg ved at fortsætte med at bringe hesten til tilridning hos tiltalte. Desuden ansås det som en formildende omstændighed, at tiltalte meget vel kunne have følt sig presset af ejeren, som på videoptagelsen af forhold 1 ses at gå ind på ridebanen med longepisk for at hjælpe med at drive hesten frem, til at levere hurtige resultater henset til, at hesten

var i tilridning færre dag end normalt. Endelig blev bøden nedsat under hensyn til oplysingerne om tiltaltes indtægtsforhold.

Straffen blev for så vidt angår tiltalte 2 fastsat til en bøde på 3.000 kr., jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 1 og § 2.

Ved bødens fastsættelse blev der lagt vægt på de samme forhold vedrørende forhold 1 som ovenfor anført, og bøden blev ligeledes nedsat under hensyn til oplysningerne om tiltaltes indtægtsforhold.